

Dönem : 2
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 662

Ceza ve İslah Evleri ile İş Yurtları Döner Sermaye saymanlıklarının 1959 ve 1960 yılları bilânçolarının sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkereleri ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/410, 3/478)

Ceza ve ıslah evleri ile iş yurtları döner sermaye saymanlıklarının 1959 yılı bilânçosu hakkında Sayıştay Başkanlığı tezkeresi. (3/410)

T. C.

Sayıştay

Sayı : 538272/1347

30 . 6 . 1966

Özü : Ceza ve ıslah evleriyle iş yurtları döner sermaye saymanlıklarının genel bilânçosu hak.

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI YÜKSEK MAKAMINA

Ceza ve ıslah evleri ile iş yurtları döner sermaye saymanlıklarının, Adalet Bakanlığınca düzenlenip Sayıştaya gönderilen 1959 yılı bilânçolarının, 4358 sayılı Kanun hükümleri gereğince incelenerek hükme bağlanmış olduğunu ve bahis konusu saymanlıkların genel durumu hakkında düzenlenen raporun bilânço ile birlikte sunulduğunu saygılarımla arz eylerim.

Kemalettin Tolluoğlu
Sayıştay Başkan V.

Adalet Bakanlığı Ceza ve İslah Evleri ile İş Yurtlarının 1959 malî yılı çalışmalarını kapsıyan genel bilânçonun inceleme sonucunu gösterir rapordur.

GENEL BİLGİ :

1. Hükümlüleri eğitim ve öğretime yönlterek bir iş dalında yetiştirmek suretiyle topluma yararlı hale getirmek ve ceza evlerinden ayrılışlarında kendilerine verilmek üzere kazançlarını açılmış bulunan özel hesaplarda biriktirmek amacı ile kurulan ceza evleri iş yurtlarına 3500 sayılı Kanunla 27 . 8 . 1938 gününden itibaren döner sermaye vermeye başlamıştır. Sözü edilen kanunu değiştiren 4358 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince Adalet ve Maliye bakanlıklarınca yapılması öngörülen yönetmelik 1 . 9 . 1951 gününde yürürlüğe konulmuştur. 4358 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince merkezde tevhit ve bilânçosu tanzim edilecek hesapların her malî yıl sonunda Adalet ve Maliye bakanlıklarınca tâyin olunacak iki memur tarafından tetkik edilerek ilişkin olduğu malî yılın bitiminden itibaren en çok altı ay içinde Sayıştaya tevdi edileceği, sözü edilen kanunların 9 ncu maddesinin ikinci fıkrasında gösterilmiş olmakla bu hüküm uyarınca düzenlenmiş ve ilk incelenmesi yapılmış olan 1959 malî yılı bilânçosu Sayıştaya süresi içinde verilmiştir.

Başlangıçta 7 yerde kurulmuş olan ve tüzel kişiliği bulunan ceza evlerinin her birinde ayrı muhاسب bulunduğu ve yukarıda arz edilen hükme uyularak yargılanmaları Sayıştaya birleşik şekilde yapılagelmekte olduğu halde 1959 yılında sayılarının 82 ye yükselmesinden dolayı bu yokla bir rapor düzenlenmesi ve ilâm çıkarılması birtakım güçlüklerle sebeb olduğundan Sayıştay Genel Kurulunca 28 . 2 . 1960 tarihinde verilmiş bulunan kararla, 1959 yılından başlayarak ayrı, ayrı ra-

por ve ilâm düzenlenmesi ve ilk sermayelerinin Devlet bütçesinden sağlanması nedeniyle bu sermayelerin işletilmesi sonucunun bir raporla Türkiye Büyük Millet Meclisine arz edilmesi kabul edilmiş bulunmaktadır.

3500 sayılı Kanunla kurulmuş olup deneme mahiyetinde iş görmekte bulunan infaz ve ıslah müesseselerinin, 4358 sayılı Kanunla gündem güne sayıları artırılarak hükümlülerin yönetmelikte sayılan 20 iş dalında yetiştirilmek ve bu müesseselerden muhtelif şekilde ayrılmalarından sonra gerekli bilgiyi öğrenmek üzere terziilik, marangozluk, kunduracılık, halıcılık, arıcılık, demircilik, matbaacılık, sebzeçilik gibi işlerle uğraşmakta olduğu tesbit edilmiştir.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tefvik Evleri Genel Müdürlüğüne bağlı olmak üzere 631 adet ceza evi mevcud olup bunlardan (73 ceza evinde iş yurdu, 2 tarım ceza evi, 1 çocuk ıslah evi, 6 iş esası üzerine kurulmuş yeni ceza evi olmak üzere) 82 adedinde döner sermaye saymanlığı bulunmaktadır.

2. 1959 yılı işlemlerine ilişkin olmak üzere düzenlenen işbu rapor, genel bilânçoya bağlı izahnamede ve bu konuda Adalet Bakanlığı ile yapılan yazışmalar sonunda Bakanlıkca verilebilen bilgi ve belgelere göre hazırlanmış bulunmaktadır. 4358 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince merkezdeki sayman, tüzel kişiliği bulunan ceza ve ıslah evlerinin döner sermaye hesaplarını birleştirmek ve genel bilânçoyu tanzim ve bütün hesap işlerini takip ve ifa ile mükellef bulunmaktadır.

Bakanlığa gönderilen döner sermaye hesaplarının sözü edilen kanunun 9 ncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince Adalet ve Maliye bakanlıklarınca tâyin olunan iki memur tarafından tetkik ettirilerek bu hesabın Sayıştaya gönderilmesinden itibaren denetçiler tarafından ayrı, ayrı genel bilânçoya bağlı geçen yıl devirleri, yılı işlemleri ve gelecek yıla devri kapsayan esas iemal defteri karşılaştırılarak kayıtlara uygunluğu anlaşılmış olup iemal defterleri toplama göre çıkarılmış olan 1959 malî yılı bilânçosu üzerinde yapılan inceleme neticesinde görülen noksanlıklar Adalet Bakanlığına bildirilerek saymanlık itibariyle gelir, gider, avans, amortisman, kâr ve zarar ve müessesese borçları ile alacaklarını gösterir cetvellerin müfredatlı olarak genel bilânçoya eklenmesi istenilmiştir.

Bakanlıktan gönderilen 30 . 6 . 1961 günlü karşılık yazıda; istenilen cetvellerin bugüne kadar tanzim edilmediğinin ve iş yurtları hesaplarının müfredat itibariyle merkezde defter kaydına tabi tutulmasına mevzuat, zaman ve eleman bakımından imkân görülmediğinin belirtilmesi üzerine bahse konu ceza evlerine şimdiye kadar hangi yıllarda, ne kadar sermaye verildiği, işbu döner sermayelerin hangi hususlarda işletildiği ve 1959 malî yılı zarfında iştegal mevzuları dâhilinde gördükleri iş ve elde ettikleri istihsalin cinsi, kıymetleri ve bunların satış usulleri, elde edilen hasılat miktarları ve satışları, tahsil edilmeyen miktarlarla 1959 yılında istihsal olunup satılmıyarak ertesi yıla devrolunan mamul eşyanın cinsi, miktarı, kıymetleri ve bir yıl evvel nazaran elde edilen miktarların mukayesesini gösterir saymanlık itibariyle izahatlı cetvellerin gönderilmesi ve genel bilânçoya ilişkin sair malûmatın bildirilmesi 13 . 2 . 1963 tarihli yazı ile tekrar Adalet Bakanlığından istenilmiştir.

Adıgeçen Bakanlıktan cevabolarak alınan 25 . 6 . 1963 günlü yazı ile; sermaye miktarlarını ve bu sermayelerin hangi işlerde kullanıldığını gösterir cetveller gönderilmiş ise de; istihsal ve satışa ait merkezde, mahallî kayıtlara uygun bir kayıt tesis edilmiş bulunduğundan mahallî bilânçolarla çıkarılan bir kısım müteferrik bilgiyi kapsayan cetveller maksadı temine yeterli görülememiş; bu cetvellerde hasılat, sâfi kâr ve alacak miktarlarını gösteren rakamlar esas iemal cetveli kayıtlarına uygun bulunmuş ancak mamul eşya ve satış durumunu gösteren rakamlar, Adalet ve Maliye bakanlıklarınca 4358 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince hesap usullerine ait hazırlanmış olan yönetmelikte satış ve mamul eşya hesapları açılmamış olduğundan esas iemal defteri kaydiyle mutabakatı sağlanamamış bulunmakla işbu genel raporun mevcut bilgi ve belgelere göre hazırlanması zorunluğunda kalmıştır.

Personel durumu :

3. Ceza evleriyle iş yurtlarında aylıkları genel bütçeden verilmek suretiyle mümessil, müdür, sayman, kâtip, idare memuru, ambar memuru ve gardiyan bulunmakla beraber ücretleri döner sermayeden verilen atelye şefi, iş kontrolörü ve ustabaşı ve usta olmak üzere 93 aded aylık ücretli personel ve 55 aded serbest işçi çalışmakta ve bugün için ceza evleriyle iş yurtlarında 59 sayman kadrosu mevcud olup 23 ünde sayman kadrosu bulunmadığından ceza evi kâtiplerine yetki verilmek suretiyle bu görevin yaptırıldığı anlaşılmıştır.

Genel bilânçonun tahlili :

Bilânçonun aktif kısmı :

Kasa hesabı :

Lira	K.	
6 108 565	17	Zimmet
6 081 429	59	Matlup
<hr/>	<hr/>	
27 135 67		1960 malî yılına devrolunan

4. Kasa hesabına 1959 yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktar ile bu hesaptan 1960 yılına devrolunan miktar yukarıda gösterilmiştir. 1960 yılına devrolunan 27 135 lira 67 kuruşun bulunduğu mahaller bilânçoya bağlı cetvelde gösterilmiş olup esas yevmiye icmâl defteri kayıt suretine ve sene sonu sayım tutanaklarına uygun olduğu görülmüştür.

Bankalar hesabı :

Lira	K.	
23 621 293	42	Zimmet
21 524 085	77	Matlup
<hr/>	<hr/>	
2 097 207 65		1960 malî yılına devrolunan

5. Bankalar hesabına 1959 yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktar ile bu hesaptan 1960 yılına devrolunan miktar yukarıda gösterilmiştir. 1960 yılına devrolunan 2 097 207,65 liranın hangi saymanlıklarda ne miktar bulunduğu bilânçoya bağlı cetvelde gösterilmiş olup esas yevmiye icmâl defteri kayıt suretine ve sene sonu itibarıyla banka mektuplarına uygun bulunmuştur.

Demirbaş ve sabit kıymetler hesabı :

Lira	K.	
4 487 136	74	Zimmet
322 583	96	Matlup
<hr/>	<hr/>	
4 164 552 78		1960 malî yılına devrolunan

6. Demirbaş ve sabit kıymetler hesabına 1959 yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktarlar ile bu hesaptan 1960 yılına devrolunan miktar yukarıda gösterilmiştir.

1960 yılına devrolunan 4 164 552,78 lira, yeni ceza evleriyle iş yurtlarında mevcut bulunan makina, alât ve edevat gibi sabit tesisler ve motorlu, motorsuz taşıtlarla demirbaş eşyadan ibarettir. Bunların mevcudu sayım tutanaklarıyla tevsik edilmiş ve bu belgeler yevmiye icmâl defteri kayıt suretine uygun bulunmuştur.

Ambar hesabı :

Lira	K.	
32 287 951	21	Zimmet
29 137 511	30	Matlup

3 150 439 91 1960 mali yılına devrolunan

7. Ambar hesabının 1959 yılındaki giriş ve çıkışları ile 1960 yılına devrolunan miktarı yukarıda gösterilmiştir. Bu miktar ambarda bulunan mamul ham madde ve lüzumlu ihtiyaç maddelerinin mukayyet kıymetleridir. 1960 yılına devrolunan ambar mevcutlarının, hesaplarının tetkiki sırasında ibraz olunan sayım tutanaklarına uygun olduğu anlaşılmıştır.

Kantin hesabı :

Lira	K.	
9 109 120	57	Zimmet
8 495 633	52	Matlup

613 487 05 1960 mali yılına devrolunan

8. Kantin hesabına 1959 yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktar ile bu hesaptan 1960 yılına devrolunan miktar yukarıda gösterilmiştir.

Bu hesap, hükümlülerin günlük ihtiyaçlarını karşılamak üzere, iş yurdu hesabına, satışa arz edilen çeşitli istihlak maddelerini göstermektedir.

Kantinde satılacak eşya ambardan kantine tevdi olunurken kâr nisbetinin de üzerine ilâve olunacağı ve kantinde satışın bu fiyatlar üzerinden yapılacağı ve kantine bağlı tesislerin, kahve ocağı ve tabldot gibi işyerleri olacağı ve kahve ocağı ve tabldot gibi tesislerin gelirlerinin ay sonunda kantin kayıtlarından çıkarılarak cetvel üzerinde tesbit olunacak sâfi kârların, gelirler hesabına matlup ve kantin hesabına zimmet kaydedileceği yönetmelikte gösterilmiştir.

1960 yılına devrolunan miktarın doğruluğu sayım tutanaklarıyla tevsik olunmuştur.

Atelyeler hesabı :

Lira	K.	
8 009 002	43	Zimmet
6 681 848	36	Matlup

1 327 154 07 1960 mali yılına devrolunan

9. Atelyeler hesabına 1959 mali yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktarlar ile bu hesaptan 1960 mali yılına devrolunan miktar yukarıda gösterilmiştir.

Bilânço izahında, ambardan çıkarılan ve mamül hale getirilmek üzere atelyelere verilen yarımamül (yün, pamuk ipliği, kereste, deri kösele, naylon, filâs, delfiyon gibi) maddelerin tutarı olduğu bildirilmiştir.

Yönetmelik gereğince mamül halde atelyeden çıkan eşya tekrar ambara girmeyince satışı yapılamamaktadır. Satışlar % 10 peşin, bakiyesi yirmi aya kadar yükselebilen taksitlerle yapılmaktadır.

İptidai madde ve mamul eşyanın bir ambarda korunması, ceza evlerinin bugünkü gelişmesi karşısında yeterli bulunmamaktadır. Mamül eşya ve satış hesaplarında, yönetmeliğin tadili suretiyle gereken açıklığın sağlanması gerekli görülmüştür.

Avans hesabı :

Lira	K.	
1 966 976	51	Zimmet
1 966 760	99	Matlûp

215 52 1960 mali yılına devrolunan müessese alacağı,

10. Avans hesabından 1959 mali yılında ödenen, yılı içinde mahsup ve istirdadedilen, mahsup ve istirdadedilemiyerek 1960 mali yılına devrolunan miktarlar yukarıda gösterilmiştir.

1960 yılına devrolunan 215,52 lira Sakarya Ceza Evi hesabına aittir. İlişilecek bir cihet görülmemiştir.

Müessese alacakları hesabı :

Lira	K.	
20 027 564	00	Zimmet
13 624 531	96	Matlûp

6 403 032 04 1960 mali yılına devrolunan müessese alacakları.

11. Müessese alacakları hesabının zimmet ve matlûbunda kayıtlı miktarlar ile bu hesaptan 1960 yılına devrolunan miktar yukarıda gösterilmiştir.

Devrolunan bu miktarın atelyelerde imal edilen bilûmum mamul eşyaları ve taksitle yapılan satış bedellerinden mütevellit eşhas, resmî daire ve iş yurtları nezdindeki alacakları ifade ettiği bilânço izahnamesinde beyan edilmiştir.

Şubeler hesabı ve tahvil :

Lira	K.	
591 967	04	Zimmet
428 038	42	Matlûp
163 928	62	1960 mali yılına devrolunan
120 200	00	Tahvilât
43 728	62	Şubeler
163 928	62	

12. Şubeler ve tahvil hesabına 1959 yılında zimmet ve matlûp kaydolunan miktarlar ile bu hesaptan 1960 yılına devrolunan miktar yukarıda gösterilmiştir.

Devrolunan bu miktarın 120 200 lirası Hazine tahvili, 43 728 lira 62 kuruşu İstanbul Mısır Çarşısındaki İmralı Yeni Ceza Evine ait satış mağazasında bulunan mamul eşya bedeli olduğu izahname ile belirtilmiştir.

Bilânçonun pasif kısmı :

	Lira	K.	
Sermaye hesabı	10 279 892	35	Matlûp
	880 616	96	Zimmet
	9 399 275	39	1960 malî yılına devrolunan
Lira	K.		
436 253	32		Kuruluş tarihinden 1954 yılı sonuna kadar genel bütçeden verilen sermaye
300 000	00		1955 yılı bütçesiyle verilen sermaye
8 663 022	07		Kârlardan temin olup sermayeye ilâve olunan,
9 399 275	39		

13. Sermaye hesabının 1959 malî yılında matlûp ve zimmetindeki mukayyet miktarlar ile 1960 malî yılına devrolunan sermaye miktarı yukarıda gösterilmiştir.

4358 sayılı Kanunun 8 nci ve yönetmeliğin 21 nci maddesi gereğince sermaye bütçeden, kârdan, diğer müesseselerden yardım ve hükümlü gündeliklerinden olmak üzere dört kaynaktan sağlanmaktadır.

1960 yılına devrolunan 9 399 275,39 lira sermayenin muhtelif senelerden genel bütçeden verilen ve kârlardan temin olunan miktarları da yukarıda gösterilmiştir.

Bilânço izahnamesinde; Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğünün teşkilât ve vazifeleri hakkındaki 3500 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar döner sermaye olarak verilen para miktarı 736 253,32 lira olup, buna karşılık 1959 malî yılı bilânçosunda yer almış bulunan sermaye hesabı toplamı 9 399 275,39 liradır. Hazineден verilen 736 253,32 lira sermaye ile bugünkü sermaye arasında meydana gelen 8 663 022,07 lira fazlalık, iş yuurtlarının gösterdikleri faaliyetlerle elde edilen kârların 4358 sayılı Kanunun 8 nci maddesi hükmü uyarınca her sene muayyen bir kısmının sermayeye ilâvesinden ileri gelmiştir.

1959 malî yılı bilânçosunun kâr ve zarar hesabında sâfi kâr olarak kayıtlı bulunan 3 476 147,08 liranın da 3500 sayılı Kanunun 14 nci maddesi gereğince, geceyi cezaevinde geçirenlere, karamamenin öngördüğü fazla mesai olarak tefriki gereken paranın tanzilinden sonra artan kısmının daha sonraki yılda 4358 sayılı Kanunun 8 nci maddesi gereğince sermaye hesabına intikal ettirileceği tabiidir.

Bilânço ekleri meyanında mevcut bulunmayıp sonradan Adalet Bakanlığında getirtilen ve Ceza ve Islah Evleriyle iş yuurtlarının hangi senelerde kurulduğunu, kendilerine kuruluş tarihlerinde verilen sermaye ile 1959 senesinde mevcut sermaye miktarlarını ve işgal mevzularını gösterir cetvelin incelenmesinde; her ceza evinin 1959 yılı sermayesinin esas icmal yevmiye cetvelindeki kayıtlara uygun olduğu görülmüştür.

Ancak kuruluş sermayesine her sene ilâve olunan sermaye miktarının belirtilmesi suretiyle sermaye harekâtının takibi gerekli bulunmakta ise de; gönderilen cetvel ilk kuruluş sermayesi ile 1959 sermaye durumunu göstermektedir.

Adalet Bakanlığınca gönderilen sözü edilen cetvelde, kuruluş sermayesiyle 1959 yılındaki sermaye miktarı gösterilip, aradaki yıllarda artan sermaye miktarının gösterilmemesi keyfiyetinin, merkezde kayıt tesis edilememiş ve mahallinden de aradan uzun yıllar geçmiş olması sebebiyle bilgi alınmamış olmasından ileri geldiği Bakanlığın karşılık yazısından anlaşılmıştır.

Her ceza evine kuruluş sermayesi olarak verilen miktarın, daha sonraki yıllarda, gerek bütçeden verilmek, gerekse kârdan ilâve edilmek suretiyle artan sermaye miktarlarının yılı itibariyle müfredatını gösterir bir kayıt tesisi lüzumlu ve yıllık bilânçolara müsteniden tesbiti mümkün bulunduğundan Adalet Bakanlığınca bu hususun sağlanması gerekli bulunmuştur.

Müessese borçları hesabı :

Lira Kr.

11 935 887,57	Matlup
8 476 641,67	Zimmet

3 459 345,90 1960 mali yılına devrolunan.

14. Müessese borçları hesabının 1969 mali yılında matlup ve zimmetindeki kayıtlı miktarları ile 1960 mali yılına devrolunan miktarı yukarıda gösterilmiştir.

Bu hesap emanet hesabı mahiyetini taşımakta olup memur ve müstahdemlerin aylıklarından kesilen vengi ve damga resimleriyle iş yurtlarının diğer iş yurtlarına olan borçlarını ve eşhassa te-
diye olunması lâzımgelen bir kısım istihkak ve emanet suretiyle alınan paraları teşkil ettiği izah-
namede beyan olunmuştur.

Amortisman hesabı :

Lira Kr.

1 738 062,50	Matlup
125 577,56	Zimmet

1 612 484,94 1960 mali yılına devrolunan

15. Amortisman hesabının 1959 mali yılında matlup ve zimmetinde kayıtlı miktarları ile 1960 mali yılına devrolunan miktarı yukarıda gösterilmiştir.

Devrolunan bu miktar, ceza evleriyle iş yurtları demirbaş hesaplarında kayıtlı bilûmum ma-
kına, eşya alet ve edevatın mukayyet kıymetleri üzerinden yüzde hesabıyla hesaplanan ve sene
sonlarında masraf hesabına zimmet ve amortisman hesabına matlup kaydedilmiş bulunan pa-
raların toplamından ibaret bulunduğu anlaşılmıştır.

Kâr - Zarar hesabı :

Lira Kr.

10 795 211 66	Matlup
7 319 064 58	Zimmet

3 476 147 08 1960 mali yılından devrolunan

16. — Kâr ve zarar hesabına 1959 yılında matlup ve zimmet kaydolunan miktarlar yukarı-
da gösterilmiştir. 1960 yılına devrolunan sâfi kâr miktarı 3 476 147,08 liradır.

Mahkûmlara ucuz gıda tedariki gayesiyle kurulmuş olan kantin ve buna bağlı çay ve kahve
ocağı gelirinden başka mahkûmu cemiyete yararlı bir insan olarak iade etmek ve işe alıştırmak
gayesiyle teccüs eden ceza evleri iş yurtlarının işleyişindeki hususiyete göre atelye faaliyetle-
rinden elde edilmiş miktar olup çorapçılık, dokumacılık, marangozluk, terzilik, kunduracılık, ur-
gancılık, fırıncılık, halıcılık, demirecilik, hasır koltukçuluk, arıcılık, hayvancılık, sebzeçilik,
matbaacılık gibi faaliyetlerde bulunmakla beraber birçok ceza evlerinin yerlerinin darlığından
dolayı (Kahve ve çay) kantin faaliyetlerinden gayri bir faaliyet gösteremedikleri anlaşılmış-
tır. Ceza evlerinin imkân nisbetinde yerlerinin genişletilmesi hem şahıs ve hem de döner serma-
yenin işletilmesi bakımından önemli bulunmaktadır.

Bursa, Kütahya, Kayseri, Ankara, İmralı, Sivas ceza evlerinin ise, her birinin yüz bin liranın
üstünde kâr temin etmiş olduğu görülmüştür.

Ceza ve ıslah evleriyle iş yurtları döner sermaye saymanlıklarının 1959 malî yılı işlemlerini kapsıyan genel bilânçosunun incelenmesi sonucunu gösterir işbu genel durum raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüce bilgilerine saygı ile arz olunur.

Birinci Başkanvekili <i>Kemalettin Tolluoğlu</i>	D. 1. Başkanvekili <i>Raşit Örencik</i>	D. 2. Başkanvekili <i>A. Rıza Toksöz</i>	D. 3. Başkanı <i>Mehmet Karabacak</i>
D. 4. Başkanı <i>Ihsan Ögat</i>	Üye <i>Nihat Başakar</i>	Üye <i>Celâl Çitici</i>	Üye <i>M. Hüdâi Dümer</i>
Üye <i>Hikmet Öktem</i>	Üye <i>Azmi Seyhan</i>	Üye <i>Remzi Konakçı</i>	Üye <i>Semiha Erem</i>
Üye <i>Necdet Tek'Er</i>	Üye <i>Hayri Gürsu</i>	Üye <i>Semahat Senger</i>	Üye <i>Sacide Ardoğa</i>
	Üye <i>Enver Yılmaz</i>	Savcı <i>Fikret Karabina</i>	

Ceza ve ıslah evleri ile iş yurtları döner sermaye saymanlıklarının 1960 yılı bilânçosunun sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi. (3/478)

T. C.

9 . 11 . 1966

Sayıştay Başkanlığı

Sayı : 543712/2335

Özü : Ceza ve ıslah evleriyle iş yurtları döner sermaye saymanlıklarının genel bilânçosu hak.

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI YÜKSEK MAKAMINA

Ceza ve ıslah evleri ile iş yurtları döner sermaye saymanlıklarının, Adalet Bakanlığınca düzenlenip Sayıştaya gönderilen 1960 yılı bilânçolarının, 4358 sayılı Kanun hükümleri gereğince incelenerek hükme bağlanmış olduğunu ve bahis konusu saymanlıkların genel durumu hakkında düzenlenen raporun bilânço ile birlikte sunulduğunu saygılarımla arz eylerim.

Kemalettin Tolluoğlu
Sayıştay Başkan V.

Adalet Bakanlığı ceza ve ıslah evleri ile iş yurtlarının 1960 malî yılı çalışmalarını kapsıyan Genel bilânçosunun inceleme sonucunu gösterir rapordur

GENEL BİLGİ :

1. Hükümlüleri eğitim ve öğretime yöneltmek bir iş dalında yetiştirmek suretiyle topluma yararlı hale getirmek ve ceza evlerinden ayrılışlarında kendilerine verilmek üzere kazançlarını açılmış bulunan özel hesaplarda biriktirmek amacıyla kurulan ceza ve ıslah evleri iş yurtlarına 3500 sayılı Kanunla 27 . 8 . 1938 tarihinden itibaren döner sermaye verilmeye başlanmıştır. Sözü edilen kanunu değiştiren 4358 sayılı Kanununun 9 nu maddesi gereğince Adalet ve Maliye bakanlıklarınca

yapılması öngörülen yönetmelik 1 . 9 . 1951 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur. 4358 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince merkezde tevhit ve blâncosu tanzim edilecek hesapların her mali yıl sonunda Adalet ve Maliye Bakanlıklarınca tâyin olunacak iki memur eliyle tetkik edilerek ilişkin olduğu mali yılın bitiminden itibaren en geç 6 ay içinde Sayıştaya tevdi edileceği sözü edilen kanununun 9 ncu maddesinin 2 nci fıkrasında belirtilmiş olmakla bu hüküm uyarınca düzenlenen ve ilk incelemesi yapılmış olan 1960 malî yılı blâncosu Sayıştaya süresi içinde verilmiştir.

Başlangıçta yedi yerde kurulmuş olan ve tüzel kişiliği bulunan ceza evlerinin, her birinde ayrı muhasip bulunduğu ve yukarıda arz edilen hükme uyularak yargılanmaları Sayıştayca birleşik olarak yepilagelmekte olduğu halde sayıların günden güne artarak 80 ni aşmış olmasından dolayı bunlar için tek bir rapor düzenlenmesi ve bir ilâm çıkarılması birtakım güçlüklerle sebeb olduğundan Sayıştay Genel Kurulunca 28 . 2 . 1960 tarihinde verilmiş olan kararlar; 1959 yılından başlayarak her biri için ayrı rapor ve ilâm düzenlenmesi ve ilk sermayelerinin Devlet bütçesinden sağlanması nedeniyle bu sermayelerin işletilmesi sonucunun bir rapor ile Türkiye Büyük Millet Meclisine arz edilmesi kabul edilmiş bulunmaktadır.

3500 sayılı Kanunla kurulmuş olup deneme mahiyetinde iş görmekte bulunan infaz ve ıslah müesseselerinin 4358 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak zamanla sayıları artırılmış ve hükümlülerin, yönetmeliğin öngördüğü 20 iş dalında yetiştirilerek bu müesseselerden muhtelif şekilde ayrılmasında hayatlarını kazanabilecek derecede bir sanat öğretmenleri ve hayatta muvaffak olabilmeleri için terzilik, kunduraçlık, morangozluk halıcılık, demircilik, matbaacılık, dokumancılık gibi iş esası üzerinde çalışmalarını sağlanmış bulunmaktadır.

Adalet Bakanlığına bağlı ceza ve tevkif evlerinden 85 adedinde, (76 sı işyurdu, 9 zu iş esası üzerine kurulmuş yeni ceza evi olmak üzere) döner sermaye saymanlığı bulunmaktadır.

2. 1960 yılı işlemlerine ilişkin olmak üzere düzenlenen işbu rapor, genel blâncoya bağlı izah-namede ve bu konuda yapılan yazışmalar sonunda Adalet Bakanlığınca verilebilen bilgi ve belgelere göre hazırlanmış bulunmaktadır.

4358 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince merkezdeki sayman, tüzel kişiliği bulunan ceza ve ıslah evlerinin döner sermaye hesaplarını birleştirmek ve genel blâncoyu tanzim ve bütün hesap işlerini takip ve ifa ile mükellef bulunmaktadır.

Bakanlığa gönderilen döner sermaye hesaplarının sözü edilen kanununun 9 ncu maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Adalet ve Maliye bakanlıklarınca tâyin olunan iki memur tarafından tetkik edildiği ve bu hesabın Sayıştaya gönderilmesinden itibaren denetçiler tarafından ayrı, ayrı genel blâncoya bağlı esas icmal defteri ile karşılaştırılarak kayıtlara uygunluğu anlaşılmış olup, icmal defteri toplamına göre çıkarılmış olan 1960 malî yılı blâncosu üzerinde yapılan inceleme neticesinde görülen noksanlıklar Adalet Bakanlığına bildirilerek saymanlık itibarıyla gelir, gider, avans, amortisman, kâr ve zarar ve müessese borçlarıyla alacaklarını gösterir cetvellerin müfredath olarak genel blâncoya eklenmesi istenilmiştir.

Adı geçen Bakanlıktan alınan cevapta; sözü edilen cetvellerin bugüne kadar tanzim edilmediği, iş yurtları hesabının müfredat itibarıyla merkezde defter kaydına tabi tutulmasına mevzuat zaman ve eleman bakımından imkân görülemediği, belirtilmiştir.

Bahse konu ceza evlerine şimdiye kadar hangi yıllarda ne miktar sermaye verildiğini bu sermayelerin hangi hususlarda işletildiğini ve bu kuruluşların 1960 malî yılı içerisinde gördükleri işlerle elde ettikleri eşyanın cins ve kıymetini ve genel hasılat miktarını ve 1960 yılında istihsal olunup satılmıyarak ertesi yıla devrolunan mamul eşyanın cins ve miktarını ve bir yıl evvele nazaran mukayesesini gösterir saymanlık itibarıyla izahatlı cetvellerin gönderilmesi ve blâncoya ilişkin sair bilginin verilmesi 9 . 12 . 1964 tarihinde Adalet Bakanlığında tekrar istenilmiştir.

Bakanlıktan 10 . 3 . 1965 tarihinde alınan yazıya ekli olarak sermaye miktarını ve bu sermayelerin hangi işlerde kullanıldığını gösterir cetveller gönderilmiş ise de istihsal ve satışa ait merkezde mahalli kayıtlara uygun bir kayıt tesis edilmemiş bulunduğu mahalli blâncolardan çıkarılan bir kısım müteferrik bilgiyi kapsayan cetveller maksadı temine yeterli görülemediği bulunmakla işbu genel raporun mevcut bilgi ve belgelere göre hazırlanması zorunluğunda kalmıştır.

Ancak, 1959 yılı için düzenlenmiş olan raporda da açıklanmış olduğu üzere; bu konuda bu yönetmeliğe istihsal ve imâl olunan eşyalarla bunlardan satılan ve kalanlar için birer hesap açılmasını ve blânço izahnamesine saymanlık itibariyle istihsal ve imal olunan eşyanın cins ve miktarları ile satışları ve bakiyeleri hakkında bilgi verilmesini sağlayacak kayıtların dercedilmesi gerekli olduğundan bu hususun Adalet Bakanlığınca yerine getirilmesi icabetmekte bulunmuştur.

Personel durumu :

3. Ceza evleriyle iş yurtlarında aylıkları genel bütçeden verilmek suretiyle mümessil, müdür, sayman, kâtap, idare memuru, ambar memuru ve gardiyan; ücretleri döner sermayeden verilmek suretiyle atelye şefi, iş kontrolörü, ustabaşı, ve usta olmak üzere cem'an 85 aded aylık ücretli personel ve 56 aded serbest işçi, 5 900 aded yevmiyeli hükümlü çalıştırılmaktadır. Bugün için ceza evleriyle iş yurtlarında 69 aded sayman kadrosu mevcud olup, 16 sında sayman kadrosu olmadığından bu görevin ceza evi kâtiplerine yetki verilmek suretiyle yaptırılmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Blânçonun aktif kısmı :

Kasa hesabı :

Lira	K.	
6 878 983	26	Zimmet
6 855 906	68	Matlup
<hr/>		
23 076	58	1961 yılına devrolunan

4. Kasa hesabına 1960 malî yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktarlar ile bu hesaptan 1961 malî yılına devrolunan miktar yukarıki tabloda gösterilmiştir.

1961 yılına devrolunan 23 076,58 liranın ilişkin bulunduğu mahaller blânçoya bağlı cetvelde gösterilmiş olup, esas yevmiye icmal defteri kayıt suretine ve hesapların tetkiki sırasında ibraz olunan sene sonu sayım tutanaklarına uygun olduğu görülmüştür.

Bankalar hesabı :

Lira	K.	
24 672 664	06	Zimmet
21 413 497	03	Matlup
<hr/>		
3 259 167	03	1961 yılına devrolunan

5. Bankalar hesabına 1960 yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktarlar ile bu hesaptan 1961 yılına devredilen miktar yukarıki tabloda gösterilmiştir. 1961 yılına devrolunan 3 259 167,03 liranın hangi saymanlıklarda, ne miktar bulunduğu blânçoya bağlı cetvelde gösterilmiş olup, esas yevmiye icmal defteri kayıt suretine ve sene sonu itibariyle düzenlenen banka mektuplarına uygun bulunduğu görülmüştür.

Demirbaş ve sabit kıymetler hesabı :

Lira	K.	
4 878 204	02	Zimmet
155 682	06	Matlup
<hr/>		
4 722 521	96	1961 malî yılına devrolunan

6. Demirbaş ve sabit kıymetler hesabına 1960 yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktarlar ile bu hesaptan 1961 yılına devrolunan miktar yukarıki tabloda gösterilmiştir.

1961 yılına devrolunan 4 722 521,96 lira yeni ceza evleriyle iş yurtlarında mevcut bulunan makina, alât ve edevat gibi tesislerle motorlu, motorsuz taşıt ve demirbaş eşya karşılığıdır.

Anbar hesabı :

32 263 135,09	Zimmet
28 059 471,73	Matlup

4 203 663,36 1961 yılına devrolunan

7. Anbar hesabının 1960 yılındaki giriş ve çıkışı ile 1961 yılına devrolunan miktarı yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu miktar anbarda bulunan ham, yarı mamul ve mamul halde bulunan maddelerin mukayyet kıymetlerini göstermektedir.

Kantin hesabı :

9 831 081,46	Zimmet
9 070 848,78	Matlup

760 232,68 1961 yılına devrolunan

8. Kantin hesabına 1960 yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktarlar ile bu hesaptan 1961 yılına devrolunan miktar yukarıda gösterilmiştir. Bu hesap hükümlü ve tutukluların günlük ihtiyaçlarını karşılamak üzere satışa arz edilen istihlak maddelerini göstermektedir.

Kantinde satılacak eşyanın, ambardan kantine tevdi olunurken kâr nisbetinin de ilâve olunacağı, satışların bu fiyatlar üzerinden yapılacağı, kantine bağlı tesislerin kahve - çay ocağı ve tabldot gibi iş yerleri olacağı ve bu tesislerin gelirlerinin ay sonunda kantin kayıtlarından çıkarılarak cetvel üzerinde tesbit olunacak sâfi kârların gelirler hesabına matlup ve kantin hesabına zimmet kaydedileceği yönetmelikte gösterilmiştir.

Atölyeler hesabı :

7 637 359,84	Zimmet
6 230 369,00	Matlup

1 406 990,84 1961 yılına devrolunan

9. Atölyeler hesabına 1960 yılında zimmet ve matlup kayıt olunan miktarlar ile bu hesaptan 1961 yılına devrolunan miktar yukarıda gösterilmiştir. Bu hesap ambardan çıkarılarak mamul hale getirilmeye üzere atölyelere verilen yün, pamuk ipliği, kereste, deri, kösele, naylon ipliği ile diğer yarı mamul maddelerin tutarlarını göstermektedir. Yönetmelik gereğince mamul halle atölyeden çıkan eşya tekrar anbara girmevince satışı yapılamamaktadır. Satışlar % 10 peşin ve bakiyesi 20 aya kadar yükseltilen taksitlerle yapılmaktadır.

Ham madde ve mamul eşyanın bir anbarda korunması Ceza evlerinin bugünkü gelişmesi karşısında yeterli bulunmamaktadır. Mamul eşya ve satış hesaplarında yönetmeliğin tadili suretiyle gereken açıklığın sağlanması uygun görülmüştür. Avans hesabı :

2 741 269,30	Zimmet
2 739 517,76	Matlup

1 751,54 1961 yılına devrolunan

10. Avans hesabından 1960 yılında ödenen, yılı içinde mahsup ve istisnadolunan, mahsup ve istisnad edilemiyerek 1961 yılına devrolunan miktarlar yukarıda gösterilmiştir. 1961 yılına devrolunan 1 751,54 liranın ertesi yılda tahsil edilerek hesabının kapatıldığı görülmüştür.

Müessese alacakları hesabı :

22 303 462,20	Zimmet
17 006 201,59	Matlup

5 297 260,61 1961 yılına devrolunan

11. Müessese alacakları hesabına 1960 mali yılında zimmet ve matlup kayıt olunan miktar yukarıda gösterilmiştir. Devrolunan bu miktarın atölyelerde imal olunan eşyaları ve taksitle yapılan satış bedellerinden doğan alacakları, çeşitli satınalmalar için verilen peşin paraları, depozitoları ve Sayıştay ilâmına dayanılarak kaydolunan alacak artıklarını göstermekte olduğu anlaşılmıştır. Adalet ve Maliye Bakanlıklarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen raporlarda da değinilmiş olduğu üzere, tahsilâta önem verilmediği ve bu arada sözü edilen müessese alacaklarından vadeleri gelmiş olanların zamanında tahsillerinin yapılmadığı anlaşılmış olduğundan bu hususun sağlanması için keyfiyet bir yazı ile Adalet Bakanlığına bildirilmiştir.

Şubeler ve tahvil hesabı :

577 570,81	Zimmet
517 189,13	Matlup

60 381,68	1961 yılına devrolunan
2 500,00	Tahvilât
57 881,68	Şubeler

60 381,68

12. Şubeler ve tahvil hesabına 1960 yılında zimmet ve matlup kaydolunan miktar yukarıda gösterilmiştir. Devrolunan bu miktarın, 2 500 lirasının hazine tahviline, 57 881 lira 68 kuruşunun İstanbul Mısır Çarşısındaki İmralı Yeni Ceza Evine ait satış mağazasında bulunan mamul eşya bedeline aiddoldüğü anlaşılmıştır.

Blânconun pasif kısmı :

Sermaye hesabı :

13 230 440,11	Matlup
871 189,74	Zimmet

12 359 250,37 1961 yılına devrolunan (1)

(1)	436 253,32	Kuruluş tarihinden 1954 mali yılına kadar bütçeden verilen
	300 000,00	1955 yılında bütçeden verilen

736 253,32

11 622 997,05 Kârlardan temin olunup sermayeye ilâve olunan

12 359 250,37 Umumi sermaye yekûnu

13. 4358 aylık Kanunun 8 nci ve Yönetmeliğin 21 nci maddesi gereğince sermaye; bütçeden, kârdan, diğer müesseselerden yapılan yardımlardan ve hükümlü gündeliklerinden ayrılan paralardan olmak üzere dört kaynaktan sağlanmaktadır. Ertesi yıla devrolunan 12 359 250,37 lira tutarındaki sermayenin teşekkül şekli yukarıki tabloda gösterilmiştir.

Bütçeden verilen 736 253,32 liralık sermaye ile bugünkü sermaye miktarı arasında meydana gelen 11 622 997,05 lira fazlalık, iş yurtlarının gösterdikleri faaliyetler sonucunda elde edilen kârlardan 4358 sayılı Kanunun 8 nci maddesi hükmü uyarınca her sene belirli bir kısmının sermayeye ilâve edilmesinden ileri gelmiştir. 1960 yılı bilânçosunda sâfi kâr olarak görülen 2 895 440,12 liranın da aynı usule uyularak sermayeye ilâve edileceği tabiidir.

Bilânço ekleri meyanında bulunmayıp sonradan Adalet Bakanlığından getirilen ve Ceza ve İslah Evleriyle İş Yurtlarının hangi senelerde kurulduğunu, kendilerine kuruluş tarihlerinde verilen sermaye ile 1960 senesinde mevcut sermaye miktarlarını ve işğal mevzularını gösteren cetvelin incelenmesinde, Ceza Evlerinin 1960 yılı sermaye miktarlarının esas icmal yevmiye defteri kaydına uygun olduğu görülmüştür.

Ancak, kuruluş sermayesine her yıl ilâve olunan sermaye miktarının belirtilmesi suretiyle sermaye harekâtının takibi gerekli bulunmakta ise de; Adalet Bakanlığınca gönderilen cetvelde kuruluş sermayesiyle 1960 senesi sermayesi gösterilmiş olup aradaki yıllarda artan sermaye miktarının gösterilmediği, nedeninin ise, merkezde kayıt tesis edilmemiş ve aradan uzun yıllar geçmiş olması hasebiyle bilgi alınamamasından ileri geldiği Bakanlığın karşılık yazısından anlaşılmıştır.

Gerek bütçeden verilmek gerekse kârlardan ilâve edilmek suretiyle artırılan sermaye miktarının yılı itibariyle müfredatını gösterir bir kayıt tesisi ilerisi için lüzumlu görüldüğünden bu eihetin Adalet Bakanlığınca sağlanması gerekli bulunmuştur.

Müessese borçları :

13 926 429,20 Matlup
11 392 696,53 Zimmet

2 533 732,67 1961 yılına devrolunan

14. Müessese borçları hesabına 1960 malî yılında matlup ve zimmet kaydolunan ve bu hesaptan 1961 yılına devrolunan miktarlar yukarıda gösterilmiştir. Bu hesabın, emanet hesabı mahiyetinde olduğu ve memur ve müstahdemlerin aylıklarından kesilen vergi ve Damga Resimleriyle, iş yurtlarının diğer iş yurtlarına olan borçlarını, eşhasa tediye olunması lâzımgelen bir kısım istihkakı ve emanet suretiyle alınan paraları kapsadığı anlaşılmıştır.

Amortisman hesabı :

1 992 112,57 Matlup
45 489,45 Zimmet

1 946 623,12 1961 yılına devrolunan.

15. Amortisman hesabına 1960 yılında matlup ve zimmet kaydolunan miktarlar yukarıda gösterilmiştir. Devrolunan bu miktar, Ceza Evleri ile İş Yurtları demirbaş hesaplarında kayıtlı bulunan makina, eşya, alât ve edevatın mukayyet kıymetleri üzerinden Yönetmelikte gösterilen nisbetlere göre hesaplanan ve sene sonlarında masraf hesabına zimmet ve amortisman hesabına matlup kaydolunan paraların toplamını göstermektedir.

Kâr ve zarar hesabı :

11 694 723,10 Matlup
8 799 282,98 Zimmet

2 895 440,12 1961 yılına devir olunan.

16. Kâr ve zarar hesabına matlup ve zimmet kaydolunan ve bu hesaptan 1961 yılına devrolunan miktarlar yukarıda gösterilmiştir. Tabloda sâfi kâr olarak gösterilen 2 895 440,12 liradan, % 25 inin Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre fazla mesai yapan personele prim olarak verilmesi ve bakiyesinin de gelecek sene içerisinde sermaye hesabına ilâve edilmesi gerekli bulunmaktadır.

1960 yılında kahve ve çay ocağı işletilmesi ve terziilik, kunduracılık, halıçılık, çorapçılık, trikotaj, dokumacılık, marangozluk ve demircilik gibi çalışmalarda bulunulmuş olması neticesinde yukarıda gösterilen miktarda sâfi kâr temin edilmiştir.

Geçen sene 3 476 147,08 lira kâr temin edilmesine karşılık bu sene 2 895 440,12 lira kâr sağlanmasının, 113 ve 134 sayılı Af Kanunları gereğince kalifiye işçilerin tahliye edilmesinden ileri geldiği anlaşılmıştır.

İş esası üzerine kurulmuş atelye faaliyetleri hakkında bir fikir verebilmek üzere önemli faaliyetlerin cins, miktar ve para tutarları aşağıda gösterilmiştir.

Ankara, Çocuk Islâh Evi, İmralı Yeni Ceza Evi, Kütahya Ceza Evi ve Üsküdar Ceza Evi İş Yurtlarında imal edilen 20 bin çift ayakkabı 625 350 liraya satılmıştır. Ankara Yeni, Ankara Çocuk, İmralı Yeni Ceza Evleri ile Kütahya, Kayseri ve Çorum Ceza Evlerinde taahhüt yolu ile dikilen işçi elbiselerinden 135 000 liralık dikiş ücreti alınmıştır. Ankara Yeni Ceza Evi, Ankara Çocuk Islâh Evi, İmralı Yeni Ceza Evi, Kastamonu, Konya, Kütahya, Üsküdar, Kayseri, Çorum, Yozgat Ceza Evi İş Yurtlarında 340 000 liralık marangozluk işleri yapılmıştır. Isparta ve Sivas Yeni Ceza Evleriyle Bursa, Kastamonu, Konya, Burdur, Kayseri, Çankırı, Kırşehir, Çorum, Yozgat Ceza Evleri İş Yurtlarında bir yıl zarfında 600 000 lira değerinde 2 000 metre kare halı dokunmuştur. Bundan başka Bursa Ceza Evi İş Yurdunda kayda değer miktarda naylon çorap, çeşitli kadın ve erkek kumaşları dokunmakta ve battaniye imal edilmektedir.

17. Ceza ve Islâh Evleriyle İş Yurtları Döner Sermaye saymanlıklarının 1960 malî yılı işlemlerini kapsıyan genel bilânçosunun incelenmesi sonucunu gösterir işbu genel durum raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüce bilgilerine saygı ile arz olunur.

Kemalettin Tolluoğlu

Birinci Başkan V.

Mehmet Karabacak

D. 3. Başkanı

Celâl Çitici

Üye

Azmi Seyhan

Üye

Necdet Tek'er

Üye V.

Reşit Örencik

D.1. BaşkanV.

Ihsan Ögat

D. 4. Başkanı

M. Hüdaî Dümer

Üye

Remzi Konakçı

Üye

Hayri Gürsu

Üye V.

A. Rıza Toköz

D. 2. Başkan V.

Nihat Başakar

Üye

Hikmet Öktem

Üye

Semiha Erem

Üye

Sacide Ardoğa

Üye V.

Enver Yılmaz

Üye V.

Fikret Karabina

Savcı

Sayıştay Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Sayıştay Komisyonu

Esas No. : 3/110, 3/478

Karar No. : 11

20 . 2 . 1968

Yüksek Başkanlığa

3500 sayılı Kanunu değiştiren 4358 sayılı Kanununun 5 ve 9 ncu maddeleri uyarınca Sayıştay tarafından incelenen iş esası üzerine kurulu döner sermayeli ceza ve ıslah evleri ile iş yurtlarının 1959 ve 1960 yılları genel bilânçolarına ilişkin raporlar, Sayıştay ve dairesi temsilcileri hazır oldukları halde müzakere edilmiştir.

1959 ve 1960 yıllarına ait her iki raporda söz konusu ve tenkid edilen hususların aynı mahiyette buldukları görülerek raporların ayrı ayrı müzakeresinde bir fayda görülmemiş, raporların birleştirilerek görüşülmesine karar verilmiştir.

1959 ve 1960 yıllarına ilişkin raporlarda yer alan tenkid ve temenniler aşağıda açıklanmıştır.

1. 1959 yılında sayıları 82 iken 1960 yılında sayıları 85 e yükselen döner sermaye saymanlıklarının her birinin kuruluş sermayesini ve yıllara göre bütçeden verilen ve kârlardan ayrılan paralar ile bu sermayenin artışı ve hesabın verildiği yılda sermayenin ulaştığı miktarı gösterir cetvellerin genel bilânçoya bağlanması gereği Sayıştay raporlarında belirtilmiş, komisyonumuzca da bu temenni yerinde bulunmuştur.

2. 4358 sayılı Kanununun 9 ncu maddesi uyarınca Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından düzenlenip 1 . 9 . 1951 gününde yürürlüğe giren yönetmelikte açılması düşünülmeyen mamul eşya ve satış hesaplarının açılmasının uygun ve faydalı olacağı raporlarda belirtilmiştir. Dairesi temsilcileri tarafından döner sermaye saymanlıklarının bir kanun ile idaresi için Maliye Bakanlığınca çalışmalar yapıldığı, bu bakımdan yeni hesapların açılması yoluna gidilmediği belirtilmiş ise de bütün döner sermaye saymanları için hazırlandığı ileri sürülen kanun çıkıncaya kadar uygulamadaki aksaklıkların önlenmesi bakımından söz konusu hesapların açılmasının faydalı olacağı göz önüne alınarak Sayıştay raporlarında ileri sürülen temenni uygun görülmüştür.

3. Kurum alacakları hesabında yazılı paraların 1960 yılı sonunda 1 297 260,61 liraya ulaştığı, vâdeleri gelen alacakların zamanında tahsillerinin sağlanması temennisi raporlarda yer almıştır.

Müessese alacakları hesabına yazılan alacak tutarının;

- a) Çeşitli ceza evleri ve iş yurtları için yapılan çeşitli tesis giderlerinden,
- b) Ceza evleri ve iş yurtlarının birbirlerine gönderdikleri eşya bedellerinden;
- c) Şahıslar ve çeşitli kurumlar borçlarından doğduğu anlaşılmıştır.

a ve b bendlerinde yazılı sebeplerden doğan alacakların 1961 yılına devreden alacak kalıntısının kabartması normal ise de şahıs borçlarından vâdesi gelmiş olanların Bakanlıkça biran önce tahsili için gerekli çabanın gösterilmesi yolundaki Sayıştay görüşü yerinde görülmüştür.

Döner sermaye ile çalışan iş esası üzerine kurulu ceza ve ıslah evleri ile iş yurtlarının 1959 ve 1960 yılları bilânçolarının onaylanmasına ilişkin ekli kanun teklifi Genel Kurulun yüce tasviple-rine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Sinop	Kocaeli	Maraş	Afyon
Mustafa Kaptan	Süreyya Sofuoğlu	Veysi Kadıoğlu	Ali İhsan Ulubahşi
Erzurum	Kastamonu	Kütahya	
İ. Hakkı Yıldırım	Adil Toközlü	İ. Hakkı Yıldırım	

Ceza ve ıslah evleri ile iş yurtlarının 1959 ve 1960 yılları bilânçolarının onanmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — İş esası üzerine kurulu ceza ve ıslah evleri ile iş yurtları döner sermaye saymanlığının ilişik cetvellerde gösterilen 1959 ve 1960 yılları genel bilânçoları onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet ve Maliye Bakanları yürütür.

**Yeni ceza evleri, ıslah evleriyle iş yurtları tevhit bilançosu
(Senesi 1959)**

Hesap isimleri	Zimmet		Matlup		Zimmet bakıyesi		Matlup bakıyesi	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
Kasa	6 108 565	17	6 081 429	50	27 135	67		
Bankalar	23 621 293	42	21 524 085	77	2 097 207	65		
Demirbaş	4 487 136	74	322 583	96	4 164 552	78		
Ambar	32 287 951	21	29 137 511	30	3 150 439	91		
Masraf	5 376 375	77	5 376 375	77				
Kantin	9 109 120	57	8 495 633	52	613 487	05		
Atelyeler	8 009 002	43	6 681 848	36	1 327 154	07		
Avans	1 966 976	51	1 966 760	99	215	52		
Sermaye	880 616	96	10 279 892	35			9 399 275	39
Amortisman	125 577	56	1 738 062	50			1 612 484	94
Müessese borçları	8 476 641	67	11 935 887	57			3 459 245	90
Müessese alacakları	20 027 564	00	13 624 531	96	6 403 032	04		
Gelirler	9 186 736	98	9 186 736	98				
Şubeler V. ve tahvil	591 967	04	428 038	42	163 928	62		
Kâr ve zarar	7 319 064	58	10 795 211	66			3 476 147	08
Yekûn	137 574 590	61	137 574 590	61	17 947 153	31	17 947 153	31

Adalet Bakanlığı

**Ceza ve ıslah evleriyle, işyurtları genel bilançosu
(1960 yılı)**

Hesap isimleri	Zimmet		Matlup		Zimmet bakıyesi		Matlup bakıyesi	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
Kasa	6 878 983	26	6 855 906	68	23 076	58		
Bankalar	24 672 664	06	21 413 497	03	3 259 167	03		
Demirbaş	4 878 204	02	155 682	06	4 722 521	96		
Ambar	32 263 135	09	28 059 471	73	4 203 663	36		
Masraflar	5 282 168	62	5 282 168	62				
Kantin	9 831 081	46	9 070 848	78	760 232	68		
Atelyeler	7 637 359	84	6 230 369	00	1 406 990	84		
Avans	2 741 269	30	2 739 517	76	1 751	54		
Sermaye	871 189	74	13 230 440	11			12 359 250	37
Amortisman	45 489	45	1 992 112	57			1 946 623	12
Müessese borçları	11 392 696	53	13 926 429	20			2 533 732	67
Müessese alacakları	22 303 462	20	17 006 201	59	5 297 260	61		
Gelirler	8 043 937	91	8 043 937	91				
Şubeler hesabı	577 570	81	517 189	13	60 381	68		
Kâr ve zarar	8 799 282	98	11 694 723	10			2 895 440	12
Yekûn	146 218 495	27	146 218 495	27	19 735 046	28	19 735 046	28